

Czuchryta, Artur

Prof. dr hab. Bronisław Mikulec
(1936-2007)

Res Historica 26, 197-198

2008

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez **Muzeum Historii Polski** w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach
dozwolonego użytku.

Prof. dr hab. Bronisław Mikulec (1936–2007)

15 maja 2007 roku po ciężkiej chorobie zmarł w Lublinie Bronisław Mikulec, znakomity badacz dziewiętnastowiecznych gospodarczych dziejów ziem polskich, profesor Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej i Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego, do niedawna kierownik Zakładu Historii Gospodarczej UMCS.

Bronisław Mikulec urodził się 1 lipca 1936 roku we wsi Hucisko Jawornickie w rodzinie rolniczej. Maturę uzyskał w 1955 roku po ukończeniu Liceum Ogólnokształcącego w Dubiecku nad Sanem. Tego samego roku rozpoczął studia historyczne na Wydziale Humanistycznym UMCS, które ukończył w 1960 roku, uzyskując dyplom magistra historii na podstawie pracy pt. *Początki przemysłu cukrowniczego w guberni lubelskiej w XIX wieku*, napisanej pod kierunkiem Profesora Tadeusza Mencla.

Po ukończeniu studiów swoją pracę zawodową związał ze szkolnictwem. Początkowo pracował jako nauczyciel historii w Liceum Ogólnokształcącym w Ulanowie, a później w Dynowie. W tej ostatniej placówce zajmował stanowisko dyrektora i dzięki Jego zabiegom była możliwa rozbudowa tej szkoły. W roku 1967 przeniósł się do Stalowej Woli, gdzie sprawował funkcje: zastępcy inspektora szkolnego, dyrektora Zasadniczej Szkoły Gastronomicznej, a od roku 1975 pracował jako nauczyciel historii w Liceum Ogólnokształcącym. Sprawował też funkcję wizytatora metodyka historii i wychowania obywatelskiego w Kuratorium w Tarnobrzegu.

Drugim polem działalności Zmarłego była praca naukowa. Początkowo Jego zainteresowania naukowe realizowały się poprzez udział w seminarium doktor-

skim Profesora Tadeusza Mencla. W roku 1975 doktoryzował się w Instytucie Historii UMCS na podstawie rozprawy pt. *Przemysł cukrowniczy w południowo-wschodniej Polsce w latach 1894–1939*. W tym też roku został zatrudniony na etacie adiunkta w Zakładzie Historii Nowożytnej. W roku 1990 rozprawa *Przemysł Lubelszczyzny w latach 1864–1914* stała się podstawą uzyskania przez Niego stopnia doktora habilitowanego.

Jednocześnie z sukcesami badawczymi szło osiąganie dalszych szczebli w karierze naukowej. W roku 1996 został mianowany profesorem nadzwyczajnym UMCS. Dzięki Jego zaangażowaniu powołano w Instytucie Historii UMCS Zakład Historii Gospodarczej. Od roku 2001 aż do przejścia na emeryturę w roku 2006 Profesor pełnił funkcję kierownika tego Zakładu. W okresie 1986–2004 był też kierownikiem Studiów Poddyplomowych w Instytucie Historii UMCS. W latach 2001–2006 pracował w Szkole Humanistyczno-Przyrodniczej w Sandomierzu, gdzie w okresie 2001–2002 pełnił funkcję dziekana Wydziału Humanistycznego.

Profesor utrzymywał też kontakt ze szkolnictwem średnim, będąc w latach 1993–1999 przewodniczącym Zespołu Kwalifikacyjnego z zakresu historii Międzywojewódzkiej Komisji do Spraw Specjalizacji Zawodowej przy Wojewódzkim Ośrodku Metodycznym w Lublinie.

Zainteresowania naukowe koncentrował Profesor Bronisław Mikulec na problematyce gospodarki i społeczeństwa, miast i mieszczaństwa w dobie nowożytnej oraz biografistyce odnoszącej się zwłaszcza do przedstawicieli przemysłu na Lubelszczyźnie.

Dorobek naukowy Profesora Bronisława Mikulca liczy ponad 100 prac naukowych, wśród których oprócz wielu artykułów należy wyróżnić dwie monografie: *Małopolskie Towarzystwo Cukrownicze w latach 1894–1939*, Lublin 1987, s. 191, oraz *Przemysł Lubelszczyzny w latach 1864–1914*, Lublin 1989, s. 275. Problematyka badawcza podejmowana przez Zmarłego miała podstawowe znaczenie dla ukazania roli Lubelszczyzny w rozwoju gospodarczym Królestwa Polskiego i ziem polskich oraz znaczenia ziem południowo-wschodnich w rozwoju Polski. Gruntowna znajomość materiału źródłowego była wynikiem żmudnych studiów archiwalnych w kraju i za granicą, m.in. w Moskwie i Leningradzie.

Profesor był też autorem cennych studiów dotyczących dziejów niektórych miast Lubelszczyzny, m.in. Hrubieszowa w okresie po powstaniu styczniowym do pierwszej wojny światowej, jak również Tarnobrodu, Urzędowa, Lublina i Opola Lubelskiego.

Kolejny nurt zainteresowań badawczych Profesora stanowiła biografistyka. Jego autorstwa były liczne biografie poświęcone pionierom lubelskiego przemysłu i instytucji gospodarczych, m.in. Wacława Karola Moritza, Emila Plagego, Wilhelma Hessa, Karola Augusta Vettera, Rudolfa Juliusza Vettera, Emiliana Domańskiego, Karola Millera, Gracjana Chmielewskiego.

Profesor Mikulec był człowiekiem wielkiej skromności. Miał wiele zajęć dydaktycznych i nigdy nie oszczędzał swych sił. Prowadził zajęcia dydaktyczne na studiach historycznych — wykłady, seminaRIA, a wcześniej ćwiczenia i konwersacje. W prowadzonych seminariach starał się stworzyć atmosferę intelektualną sprzyjającą rzetelności badań, ścisłości i konkretności wypowiedzi, wkomponowywaniu szczegółowych rozważań w szersze tło procesu historycznego. Wynikiem Jego pracy dydaktycznej było wypromowanie ponad stu magistrów i licencjatów oraz dwu prac doktorskich.

Pożegnanie Profesora nastąpiło 21 maja w kościele akademickim KUL. Nabożeństwo żałobne odprawił ks. dr hab. Tadeusz Guz, dziekan Wydziału Zamiejscowego KUL w Tomaszowie Lubelskim. W imieniu społeczności akademickiej UMCS Zmarłego pożegnali: dziekan Wydziału Humanistycznego prof. dr hab. Henryk Gmiterek, dyrektor Instytutu Historii prof. dr hab. Anna Sochacka, kierownik Zakładu Historii Polski XIX wieku prof. dr hab. Jan Lewandowski oraz dr Henryk Krawiec, uczeń Profesora. Pochowany został na lubelskim cmentarzu przy ulicy Męczenników Majdanka. Przyjaciele, koledzy i uczniowie mieli świadomość, że odszedł Uczony, z którego dorobku będą korzystały obecne i przyszłe pokolenia historyków.

Artur Czuchryta